

Sygn. akt: II AKa 104/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2017 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Aleksander Sikora
Sędziowie	SSA Grzegorz Wątroba SSO del. Arkadiusz Cichocki (spr.)
Protokolant	Agnieszka Curyło

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Katowicach Andrzeja Witkowskiego

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2017 roku sprawy

skazanego A. W. s. Z. i B.

ur. (...) w miejscowości K.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji obrońcy skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 22 grudnia 2016 roku, sygn. akt V K 176/16

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyła punkt 2. tego wyroku i w to miejsce, na podstawie art. 577 k.p.k. zalicza skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okresy zaliczone na poczet kar pozbawienia wolności orzeczonych w sprawie Sądu Rejonowego w Gliwicach, sygn. akt III K 405/06 od 5 października 2005 roku do 11 października 2005 roku i w sprawie Sądu Okręgowego w Katowicach, sygn. akt V K 148/12 od 1 lutego 2012 r. do 26 czerwca 2012 r. oraz okresy odbytej kary w sprawie Sądu Rejonowego w Myszkowie, sygn. akt II K 417/14 od 9 stycznia 2014 roku do 8 kwietnia 2017 roku i w sprawie Sądu Rejonowego w Gliwicach, sygn. akt IX K 1053/10 od 8 kwietnia 2017 roku do 20 kwietnia 2017 roku;

2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zwalnia skazanego A. W. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa.

SSO del. Arkadiusz Cichocki SSA Aleksander Sikora SSA Grzegorz Wątroba

Sygn. akt II AKa 104/17

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach, w sprawie o sygn. akt V K 176/16, dotyczącej skazanego A. W., wydał w dniu 22 grudnia 2016 r. wyrok łączny, dotyczący skazań wyrokami:

I. Sądu Wojewódzkiego w Katowicach z dnia 22 września 1997 r., sygn. akt XVI K 61/97, za przestępstwo z art. 208 d.k.k. w zw. z art. 203 § 2 d.k.k. w zw. z art. 10 § 2 d.k.k. w zw. z art. 215 § 2 d.k.k. w zw. z art. 58 d.k.k., popełnionego w okresie od lutego 1996 r. do 20 października 1996 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności z zaliczeniem na jej poczet okresu tymczasowego aresztowania od 22.10.1996 r. do 22.09.1997 r.; oraz karę grzywny w wysokości 2.000 zł, z zamianą w razie jej nieuiszczenia w terminie na 6 miesięcy i 10 dni zastępczej kary pozbawienia wolności, przy przyjęciu, że jeden dzień pozbawienia wolności jest równoważny grzywnie w kwocie 100 zł, zasądzone od skazanego koszty sądowe;

karę pozbawienia wolności skazany odbywał w okresie od 22.10.1996 r. do 06.11.1997 r., kiedy to został warunkowo przedterminowo zwolniony z odbycia reszty kary;

II. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 27 lutego 2003 r., sygn. akt III K 1269/01, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 21 listopada 2003 r., sygn. akt VI Ka 558/03, za przestępstwo z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k., popełnione w dniu 23 grudnia 2000 r., na karę 4 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności, z zaliczeniem na jej poczet okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od 24.12.2000 r. do 30.01.2002 r., na mocy art. 47a k.k. i art. 48 § 3 k.k. orzeczono wobec skazanego nawiązkę w kwocie 3.800 zł na rzecz Fundacji (...) w G., na mocy art. 42 § 2 k.k. i art. 43 § 1 k.k. orzeczono wobec skazanego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 7 lat z zaliczeniem na poczet tego środka okresu zatrzymania prawa jazdy od dnia 23.12.2000 r., zasądzone od skazanego wydatki i zwolniono go od ponoszenia opłaty;

III. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 11 grudnia 2006 r., sygn. akt III K 982/04, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 01 czerwca 2007 r., sygn. akt VI Ka 167/07, za przestępstwo z art. 244 k.k., popełnione w dniu 1 marca 2004 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, z zaliczeniem na jej poczet okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniu 01.03.2004 r., zasądzone od skazanego koszty sądowe;

karę pozbawienia wolności skazany odbył w okresie od 01.03.2004 r. do 01.03.2004 r. oraz od 18.07.2007 r. do 17.05.2008 r.;

IV. Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 21 grudnia 2007 r., sygn. akt II K 299/06, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 23 maja 2008 r., sygn. akt IV Ka 238/08, za przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 23 lipca 2000 r., na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, przy przyjęciu, iż jedna stawka wynosi 10 zł, zasądzone od skazanego opłatę oraz wydatki w części;

V. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 02 czerwca 2008 r., sygn. akt III K 405/06, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 17 marca 2009 r., sygn. akt VI Ka 949/08, za przestępstwa:

a) z art. 263 § 2 k.k., popełnione w dniu 5 października 2005 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

b) z art. 244 k.k., popełnione w dniu 5 października 2005 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności,

na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzono karę łączną 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności, z zaliczeniem na jej poczet okresu rzeczywistego pozbawienia wolności od 05.10.2005 r. do 11.10.2005 r., zwolniono skazanego od ponoszenia kosztów sądowych;

VI. przy czym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 09 marca 2009 r., sygn. akt II K 40/09, połączono jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi powyżej punktach II i IV, wymierzając skazanemu karę łączną 4 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono

skazanemu okresy rzeczywistego pozbawienia wolności od 24.12.2000 r. do 30.01.2002 r. oraz okres odbywania kary od 11.10.2005 r. do uprawomocnienia się danego wyroku;

na mocy art. 572 k.p.k. umorzono postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego co do kary orzeczonej wyrokiem opisanym powyżej w punkcie III;

karę łączną pozbawienia wolności skazany odbywał w okresie od 24.012.2000 r. do 29.01.2002 r., 11.10.2005 r. do 18.07.2007 r. oraz od 17.05.2008 r. do 10.03.2010 r., kiedy to został warunkowo przedterminowo zwolniony z odbycia reszty kary;

VII. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 08 czerwca 2010 r., sygn. akt IX K 1053/10, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 10 stycznia 2011 r., sygn. akt VI Ka 723/10, za przestępstwo z art. 291 § 1 k.k., popełnione w nocy z 4 na 5 października 2005 r., na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat i oddaniem w tym okresie pod dozór kuratora sądowego, na mocy art. 71 § 1 k.k. orzeczono wobec skazanego karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych przy przyjęciu, iż jedna stawka wynosi 10 zł, zwolniono skazanego od ponoszenia kosztów sądowych;

Postanowieniem z dnia 19 listopada 2015 r., sygn. akt XIII Ko 6286/15, zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności, na mocy art. 71 § 2 k.k. orzeczono, iż kara ta ulega skróceniu o 100 dni, odpowiadające liczbie uiszczonych stawek dziennych grzywny;

VIII. Sądu Rejonowego w Myszkowie z dnia 27 listopada 2014 r., sygn. akt II K 417/14, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 21 kwietnia 2015 r., sygn. akt VII Ka 229/15, za przestępstwa:

- z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 9 stycznia 2014 r., na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 250 stawek dziennych przy przyjęciu, że jedna stawka wynosi 40 zł,

- z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, popełnionych w dniu 9 stycznia 2014 r., na karę 3 lat pozbawienia wolności,

na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzono skazanemu karę łączną 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, z zaliczeniem na jej poczet okresu rzeczywistego pozbawienia wolności od 09.01.2014 r. do 27.11.2014 r., zasądzone od skazanego koszty sądowe;

IX. Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 30 czerwca 2015 r., sygn. akt V K 148/12, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 22 kwietnia 2016 r., sygn. akt II AKa 18/16, za ciąg przestępstw z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., popełnionych w okresie od 6 lutego 2002 r. do 29 sierpnia 2002 r., na jedną karę 6 lat pozbawienia wolności, z zaliczeniem na jej poczet okresu rzeczywistego pozbawienia wolności od 01.02.2012 r. do 26.06.2012 r., zwolniono skazanego od ponoszenia kosztów sądowych;

X. Sądu Rejonowego w Tychach z dnia 30 września 2015 r. sygn. akt II K 921/11 zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 22 listopada 2016 r. sygn. akt XXIII Ka 331/16 za ciąg przestępstw z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i art. 65 § 1 kk przy zastos. art. 4 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym do 07.06.2010 r. popełnionych do 2 marca 1998 r. do 13 maja 1998 r. na karę 1 roku 10 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 65 § 1 kk przy zastos. art. 4 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym do 07.06.2010 r. popełniony 18 marca 2003 r. na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczono karę łączną 2 lat 2 miesięcy pozbawienia wolności z zastosowaniem art. 91 § 2 i art. 86 § 1 kk przy zastos. art. 4 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym do 07.06.2010 r. orzeczono o środkach karnych na podstawie art. 46 § 1 kk przy zastos. art. 4 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym do 07.06.2010 r. zobowiązując oskarżonego do naprawienia szkody na rzecz (...) S.A. z/s w W., zwolniono oskarżonego od obowiązku ponoszenia kosztów postępowania, zasądzone od niego koszty pełnomocnictwa procesowego oskarżyciela posiłkowego;

XI. Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 3 lutego 2016 r. sygn. akt XI K 1070/14, zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 9 sierpnia 2016 r. sygn. akt VII Ka 506/16 za przestępstwo z art. 286 § 2 kk popełnione w dniu 23 sierpnia 2005 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności, orzeczono wobec skazanego przepadek równowartości korzyści uzyskanej z przestępstwa w kwocie 16 000 zł, zwolniono skazanego od ponoszenia kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy w Katowicach orzekł, co następuje:

- 1) na mocy art. 91 § 2 kk i art. 86 § 1 kk łączy skazanemu A. W. orzeczone cytowanymi w punktach V, VII, VIII, IX, X, i XI wyrokami: Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 02 czerwca 2008 r., sygn. akt III K 405/06, Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 08 czerwca 2010 r., sygn. akt IX K 1053/10, Sądu Rejonowego w Myszkowie z dnia 27 listopada 2014 r., sygn. akt II K 417/14, Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 30 czerwca 2015 r., sygn. akt V K 148/12, Sądu Rejonowego w Tychach z dnia 30 września 2015 r. sygn. akt II K 921/11 Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 3 lutego 2016 r. sygn. akt XI K 1070/14, kary pozbawienia wolności i wymierza mu jedną karę łączną 12 (dwunastu) lat pozbawienia wolności;
- 2) na mocy art. 63 § 1 k.k. zalicza skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności zaliczonych w sprawie Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 02 czerwca 2008 r., sygn. akt III K 405/06, od 05.10.2005 r. do 11.10.2005 r., Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 30 czerwca 2015 r., sygn. akt V K 148/12 od dnia 01.02.2012 r. do 26.06.2012 r.;
- 3) na mocy art. 572 k.p.k. w pozostałym zakresie umarza postępowanie w sprawie;
- 4) na mocy art. 624 § 1 k.p.k. zwalnia skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa wydatków w sprawie.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca skazanego.

Obrońca skazanego zaskarżył wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze. Zarzucił rażąco niewspółmierność orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności, wobec pozytywnej opinii z zakładu karnego o skazanym, krytycznego stosunku skazanego do popełnionych przestępstw, zaangażowania skazanego w działalność społeczną, stabilnej sytuacji rodzinnej skazanego a także wobec tożsamości rodzajowej przestępstw, za które wymierzono karę łączną. Obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez złagodzenie wymierzonej kary łącznej i wymierzenie skazanemu kary łącznej 6 lat pozbawienia wolności, tj. na zasadzie pełnej absorpcji a ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy jest bezzasadna, przy czym zainicjowana nią kontrola odwoławcza skutkować musiała korektą rozstrzygnięcia dotyczącego zaliczenia okresów pozbawienia wolności na poczet orzeczonej kary łącznej.

Sąd I instancji należycie rozważył sytuację formalno prawną skazanego w przedmiocie wydania wyroku łącznego i trafnie dokonał wyboru porządku prawnego obowiązującego po zmianach kodeksu karnego do procedowania w niniejszej sprawie. Dwa spośród wyroków podlegających połączeniu zapadły wobec skazanego po dniu 1 lipca 2015 r. (wyrok Sądu Rejonowego w Tychach z dnia 30 września 2015 r. sygn. akt II K 921/11 i wyrok Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 3 lutego 2016 r. sygn. akt XI K 1070/14). Sytuacja ta pozwalała zatem na procedowanie według znowelizowanych przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego, a zezwalał na to art. 19 ust. 1 Ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw z dnia 20 lutego 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 396). Wszystkie przestępstwa, których się skazany dopuścił, popełnione zostały jednak przed dniem 1 lipca 2015 r., a zatem słusznie Sąd I instancji rozważał, czy przepisy obowiązujące przed nowelizacją były względniejsze dla sprawcy. Analizując sytuację skazanego przez pryzmat dołączonych do akt sprawy odpisów wyroków i danych o odbyciu kary, Sąd Apelacyjny w pełni podzielił stanowisko Sądu Okręgowego w Katowicach w przedmiocie tego, która ustawa była dla skazanego względniejsza. Z uwagi na niezakwestionowanie przez apelującego w wywiedzionym środku odwoławczym wyboru stanu prawnego, na

podstawie którego sąd I instancji prowadził postępowanie w sprawie z wniosku skazanego o wydanie wyroku łącznego, jak również brak zarzutów co do zakresu wyroków jednostkowych, których dotyczyła orzeczona kara łączna, zbędne jest dalsze odnoszenie się do tych kwestii.

Sąd Apelacyjny miał natomiast na uwadze, że w dacie orzekania w instancji odwoławczej skazany zakończył już odbywanie kary 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Myszkowie w sprawie II K 417/14. Kara ta została wykonana w okresie od 9 stycznia 2014 r. do 8 kwietnia 2017 r. (k. 216). Sąd odwoławczy zobligowany jest do badania, czy w okresie między wydaniem orzeczenia o wymiarze kary łącznej przez sąd pierwszej instancji a rozpoznaniem apelacji, nie doszło do wystąpienia negatywnej przesłanki przewidzianej w art. 85 § 2 k.k., poprzez odbycie przez skazanego jednej z kar w całości. Jeśli taka sytuacja wystąpi to winna zostać wzięta pod uwagę, gdyż kara ta nie może już stanowić podstawy wymiaru kary łącznej. Zmiana wyroku łącznego polegająca na wyeliminowaniu danego wyroku z podstawy orzeczenia kary łącznej nie może jednak naruszać zakazu reformationis in peius. Poza zupełnie wyjątkowymi przypadkami (w szczególności orzeczeniem kary łącznej równej sumie kar podlegających łączeniu) taka eliminacja jednego z wyroków składowych stanowiłaby zmianę na niekorzyść skazanego. Tym samym pomimo zakończenia przez skazanego odbywania kary orzeczonej przez Sąd Rejonowy w Myszkowie w sprawie II K 417/14, co nastąpiło już po wydaniu zaskarżonego wyroku, nie była możliwa zmiana wyroku poprzez jego wyeliminowanie z podstawy kary łącznej.

Przechodząc do rozważań w przedmiocie postawionych w apelacji zarzutów stwierdzić trzeba, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku przekonuje, iż sąd orzekający należycie rozważył i właściwie ocenił wszystkie istotne okoliczności sprawy, w tym podnoszone przez skarżącego oraz uwzględnił reguły i zasady mające znaczenie przy wydawaniu wyroku łącznego, toteż wymierzona skazanemu - przy zastosowaniu zasady asperacji - kara łączna pozbawienia wolności, cech rażącej surowości w żadnym razie nie nosi, albowiem sąd meriti miał na uwadze cele zapobiegawcze i wychowawcze wynikające z treści art. 85a k.k., jakie kara ma osiągnąć. Trzeba przy tym pamiętać, że ustawodawca uznał, iż przesłanką uzasadniającą zmianę orzeczenia o karze w ramach podstawy odwoławczej z art. 438 pkt 4 k.p.k. jest nie sama „niewspółmierność kary”, lecz wyłącznie taka, która ma przymiot „rażącej” w rozumieniu tego przepisu. Nie każda bowiem różnica w ocenie łagodności lub surowości kary pomiędzy sądem meriti a skarżącym, ma prowadzić do zmiany orzeczenia o karze w postępowaniu odwoławczym, czy też w ogóle dawać podstawę do kwestionowania trafności wydanego przez sąd I instancji orzeczenia. Przesłanka rażącej niewspółmierności kary jest spełniona wyłącznie wtedy, jeśli z punktu widzenia nie tylko sprawcy, ale i ogółu społeczeństwa, kara jawi się jako niesprawiedliwa, zbyt drastyczna, przynosząca nadmierną dolegliwość.

W realiach sprawy wybór zasady orzekania o karze łącznej został dokonany trafnie. Sąd I instancji należycie rozważył zarówno związek przedmiotowy jak i czasowy, jaki zaistniał w odniesieniu do poszczególnych czynów, których sprawstwo i winę przypisano skazanemu na podstawie wyroków jednostkowych. O jakimkolwiek błędzie w zakresie tych ustaleń nie może być mowy, a urzeczywistnienie zasady absorpcji może nastąpić tylko w sytuacji, gdy związki podmiotowo – przedmiotowe, zachodzące pomiędzy poszczególnymi przestępstwami, są ze sobą bardzo ściśle.

Wymiar orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności nie ma cech rażącej surowości. Podkreślić należy, że sprawa dotyczyła kar orzeczonych sześcioma wyrokami odnoszącymi się łącznie do 27 przestępstw popełnionych przez skazanego na przestrzeni 16 lat (od 1998 r. do 2014 r.). Część z tych przestępstw została popełniona w warunkach recydywy lub przy uczynieniu sobie z popełnienia przestępstwa stałego źródła dochodu. Były to przestępstwa różnego rodzaju. A. W. skazywano za przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu (art. 263 § 2 k.k.), wymiarowi sprawiedliwości (art. 244 k.k.), mieniu (art. 279 § 1 k.k., art. 286 § 2 k.k. i art. 291 § 1 k.k.) a także przeciwko zdrowiu publicznemu (art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii). Brak było ścisłego związku podmiotowego i przedmiotowego pomiędzy nimi. Zostały popełnione na szkodę różnych osób bądź dotyczyły dóbr ponadindywidualnych. Skazany był karany już wcześniej, pierwszy wyrok skazujący zapadł w 1997 r. a dotyczył przestępstw popełnionych w 1996 r. W sumie zapadło wobec niego 10 wyroków skazujących – w każdym przypadku na kary bezwzględne pozbawienia wolności (w jednej z tych sytuacji wykonanie kary zarządzono w postępowaniu wykonawczym).

W tych okolicznościach nie mogła mieć decydującego znaczenia pozytywna opinia o skazanym w okresie odbywania kary pozbawienia wolności, jak również pozytywne opinie dotyczące aktywności społecznej skazanego w okresie jego pobytu na wolności. Prawidłowe zachowanie w okresie odbywania kary pozbawienia wolności winno być normą i nie sposób wywodzić z tego wniosku o powinności szczególnego traktowania osób tak zachowujących się w warunkach izolacji penitencjarnej. To samo dotyczy aktywności społecznej i sportowej skazanego, która przecież stanowi tylko jeden z aspektów jego funkcjonowania w społeczeństwie. Poza tą aktywnością skazany dopuszczał się wielu przestępstw – ostatniego z nich w nieodległej przeszłości, a to w dniu 9 stycznia 2014 r., czyli w ostatnim dniu pobytu na wolności (k. 53-54).

Suma podlegających łączeniu kar wynosiła 15 lat i 3 miesiące pozbawienia wolności (z zastrzeżeniem, że jedna z kar jednostkowych uległa skróceniu na podstawie art. 71 § 2 k.k. o 100 dni zgodnie z postanowieniem SR w Gliwicach z dnia 19 listopada 2015 r., sygn. akt XIII Ko 6286/15) a najwyższą z orzeczonych kar jednostkowych – 6 lat pozbawienia wolności. Orzeczona kara łączna 12 lat pozbawienia wolności, znacznie niższa od sumy orzeczonych kar, więc wymierzona przy zastosowaniu zasady asperacji, jest karą wyważoną i sprawiedliwą. W żadnej mierze nie ma cech rażącej surowości. Chybiony jest argument apelującego, jakoby Sąd Okręgowy „postąpił nietrafnie, nie dostrzegając zmian, jakie w osobowości skazanego nastąpiły w trakcie odbywania kary, to jest jego poprawy”. Wszak kara łączna znacznie (bo aż o ponad 3 lata) skraca faktyczny okres izolacji skazanego. Tylko pozytywna opinia o skazanym z okresu odbywania kary oraz opinie wskazujące na podejmowaną przez niego działalność społeczną dawały Sądowi Okręgowemu podstawy do takiego rozstrzygnięcia. Z pewnością nie był on postrzegany wyłącznie przez pryzmat swojej przeszłości kryminalnej, bo gdyby tak było, to trudno byłoby oczekiwać innego ukształtowania wymiaru kary łącznej aniżeli pełnej kumulacji.

Pozbawiony merytorycznego uzasadnienia jest postulat uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Skarżący zakwestionował wymiar orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności i wniósł o jej złagodzenie popierając to wnioskiem dowodowym odnoszącym się do opinii o skazanym. Nie wskazywał zatem na zaistnienie żadnej z przesłanek wymienionych w art. 437 § 2 k.p.k., a w szczególności na konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości. Nie sposób zatem odnieść się szerzej do takiego żądania, skoro skarżący sam nie poparł go żadną merytoryczną argumentacją.

Z powołanych wyżej względów zarzuty podniesione w środku odwoławczym nie zasługiwały na uwzględnienie. Zaskarżony wyrok wymagał korekty jedynie w zakresie zaliczenia zawartego w punkcie 2. wyroku. W postępowaniu w przedmiocie wyroku łącznego nie ma zastosowania art. 63 § 1 k.k., dotyczący zaliczania okresów faktycznego pozbawienia wolności w danej sprawie, lecz art. 577 k.p.k. Zgodnie z art. 577 k.p.k. w wyroku łącznym należy, w miarę potrzeby, wymienić okresy zaliczone na poczet kary łącznej. Norma ta nie nakłada co prawda bezwzględnego obowiązku wymieniania okresów zaliczonych na poczet kary łącznej (na co wskazuje sformułowanie „w razie potrzeby”), jednak w przypadku jej zastosowania winno to nastąpić w sposób wyczerpujący, czego Sąd Okręgowy nie uczynił. Poza okresami wymienionymi w punkcie 2. zaskarżonego wyroku (opartym, jak już wskazano, na błędnej podstawie prawnej) należało zaliczyć także okres odbywania kary w sprawie Sądu Rejonowego w Myszkowie, sygn. II K 417/14. Z tego względu dokonano stosownej korekty zaskarżonego wyroku, czego konsekwencją było także zaliczenie okresu odbywanej w dacie orzekania przez Sąd Apelacyjny kolejnej kary, tj. kary orzeczonej w sprawie Sądu Rejonowego w Gliwicach, sygn. akt IX K 1053/10. Zmiana ta była dopuszczalna na podstawie art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 447 § 2 k.p.k. Apelację wniesioną co do kary uważa się bowiem za zwróconą przeciwko całości rozstrzygnięcia o karze, co obejmowało także zawarte w punkcie 2. zaskarżonego wyroku rozstrzygnięcie o zaliczeniach na poczet kary łącznej. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok należało natomiast utrzymać w mocy.

Sąd Apelacyjny kierując się aktualną sytuacją materialną pozbawionego wolności skazanego na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił go od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie przed sądem drugiej instancji.

SSO del. Arkadiusz Cichocki SSA Aleksander Sikora SSA Grzegorz Wątroba